

廣播俄語講座教材

初級班

編人放編

北京市中蘇友好協會
北京市人民廣播電台
出版

I. Алфавит 字母表

	俄 文 字 母	字 母 名 稱
1	А	а
2	Б	бэ
3	В	вэ
4	Г	гэ
5	Д	дэ
6	Е	е
7	Ё	ё
8	Ж	жэ
9	З	зэ
10	И	и
11		и краткое
12	К	ка
13	Л	эль
14	М	эм
15	Н	эн
16	О	о
17	П	пэ
18	Р	эр
19	С	эс
20	Т	тэ
21	У	у
22	Ф	эф
23	Х	ха
24	Ц	цэ
25	Ч	че
26	Ш	ша
27	Щ	ща
28		твёрдый знак
29		ы
30		мягкий знак
31	Э	э
32	Ю	ю
33	Я	я

II. 字母的分類

俄文字母共分為四大類：

1. 母音字母 (十個) : $\left\{ \begin{array}{l} \text{а, о, у, ы, э,} \text{——硬母音} \\ \text{я, ё, ю, и, е,} \text{——軟母音} \end{array} \right.$

2. 子音字母 (二十個) :

(1) 依發音的部位不同分為：

喉音 —— г, к, х.

唇音 —— б, в, п, ф.

鼻音 —— м, н,

齒音 —— д, з, с, т, ц,

上顎音 —— ж, ч, ш, щ, (又稱為齶音字母)

舌音 —— л, р.

(2) 依發音的方法不同分為：

有聲子音 л, м, н, р, б, в, г, д, з, ж,

無聲子音 п, ф, к, т, с, ш, х, ц, ч, щ.

(3) 依發音強弱之不同分硬子音和軟子音：

子音在軟音符 (ь) 或軟母音 (я, ё, ю, и, е) 之前時為軟子音(發軟音的子音), 其餘的各種情形, 都稱硬子音(發硬音的子音).

3. 半母音字母 (一個) : й (短音 и);

4. 無音字母 (二個) : ъ (硬音符), ь (軟音符).

III. 拼 音

1. 俄文字母中的子音與母音相遇大部均可拼音。

拼 音 簡 表

母音 子音	硬 母 音					軟 母 音				
	я	о	у	ы	э	я	е	ю	и	ё
б 1	ба	бо	бу	бы	бэ	бя	бе	бю	би	бё
в 3	ва	во	ву	вы	вэ	вя	ве	вю	ви	вё
г	га	го	гу	—	—	—	ге	—	ги	гё
д 5	да	до	ду	ды	дэ	дя	де	дю	ди	дё
ж	жа	жо	жу	—	—	—	же	—	жи	жё
з	за	зо	зу	зы	зэ	зя	зе	зю	зи	зё
к	ка	ко	ку	—	—	—	ке	—	ки	кё
л	ла	ло	лу	лы	лэ	ля	ле	лю	ли	лё
м	ма	мо	му	мы	мэ	мя	ме	мю	ми	мё
н	на	но	ну	ны	нэ	ня	не	ню	ни	нё
п 2	па	по	пу	пы	пэ	пя	пе	пю	пи	пё
р	ра	ро	ру	ры	рэ	ря	ре	рю	ри	рё
с	са	со	су	сы	—	ся	се	сю	си	сё
т	та	то	ту	ты	тэ	тя	те	тю	ти	тё
ф 4	фа	фо	фу	—	—	—	фе	—	фи	фё
х	ха	хо	ху	—	—	—	хе	—	хи	хё
ц	ца	цо	цу	цы	—	—	це	—	(ци)	цё
ч	ча	чо	чу	—	—	—	че	(чю)	чи	чё
ш	ша	шо	шу	—	—	—	ше	(шю)	ши	шё
щ	ща	що	щу	—	—	—	ше	—	щи	щё

註一：表中劃（—）的是不能拼的情形。

註二：括弧內的是俄文中本來沒有的，這是外來語的譯音。

2. 半母音 й 不能直接拼音必須與前鄰的母音用在一起。

ай	бай	вай	гай	май	чай	...
ей	бей	вей	гей	сей	чей	...
ий	бий	вий	жий	кий	ний	...
ой	бой	вой	кой	лой	рой	...
ый	бый	вый	лый	ный	рый	...

3. 軟音符 (ь) 用在子音之後發 и 的音。

б	бь	дробь (分數)	н	нь	конь (牡馬)
в	вь	кровь (血)	л	ль	цель (目的)
д	дь	вождь (領袖)	р	рь	словáрь (字典)
ж	жь	рожь (裸麥)	т	ть	шесть (六)

4. 硬音符 (ъ) 用作分隔拼音之用 (即前面的子音和後面的母音不拚在一起)。

сесть (坐下)——съесть (食食)

обѣдатель (吃午飯)——объедать (飽食)

硬音符 (ъ) 可用 (') 代替之: с'есть, об'едать。

IV 俄文字的書法

俄文字母有正楷草書及大寫和小寫的分別。

Аа Бб Вв Гг Дд Ее Ёё

Аа Бб Вв Гг Дд Ее Ёё

Жж Зз Иий Кк Лл

Жж Зз Иий Кк Лл

Мм Нн Оо Пп Рр Сс

Мм Нн Оо Пп Рр Сс

Тт Уу Фф Хх Цц Чч

Тт Уу Фф Хх Цц Чч

Шш Щщ Ъь Ыы Ээ Юю Яя

Шш Щщ Ъь Ыы Ээ Юю Яя

注意：Р, ъ, ы 和 ѣ 四個字母永不用於字首。所以沒有太寫。

V 俄文字母書寫筆序

(I) 大寫字母書寫筆序

1 6 - A, 1 5 7, 1 5 B,
 1 5 T, D D 6 E, E E,
 2 N C M, 3, 2 6 U,
 1 2 K, 1 6 A, A M,
 1 6 H, O O, 1 6 T,
 1 5 P, C, 1 6 T,
 2 1 Y, 1 5 7, 1 6 X,
 2 6 2, 2 6 2, 2 6 6 U,
 2 6 2, 1 - 2, F O F O, 1 6 2

(2) 小寫字母書寫筆序

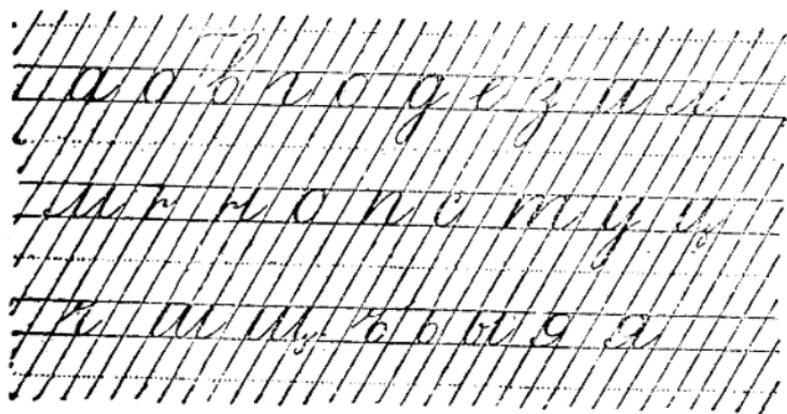
с ь а, б б, в в, г г, д д, е е,
 ё, з з, ж ж, з з, и и, и и,
 к к, л л, л л, н н, о
 п п, р р, с с, т т, т т,
 у, ф ф, ф ф, ц ц, ц ц, ц ц,
 ш ш, ш ш, ш ш, з з, з з, з з, з з, ю ю, я я
 а б в г д е ж з и й к л м н о п
 р с т у ф х ц ч ш щ з ы э ю я
 Это учитель, то ученик.
 Это карандаш, то перо.
 Это рабочий, то работни-
 ца. Это молот, то серп.

書 法

執 筆 法

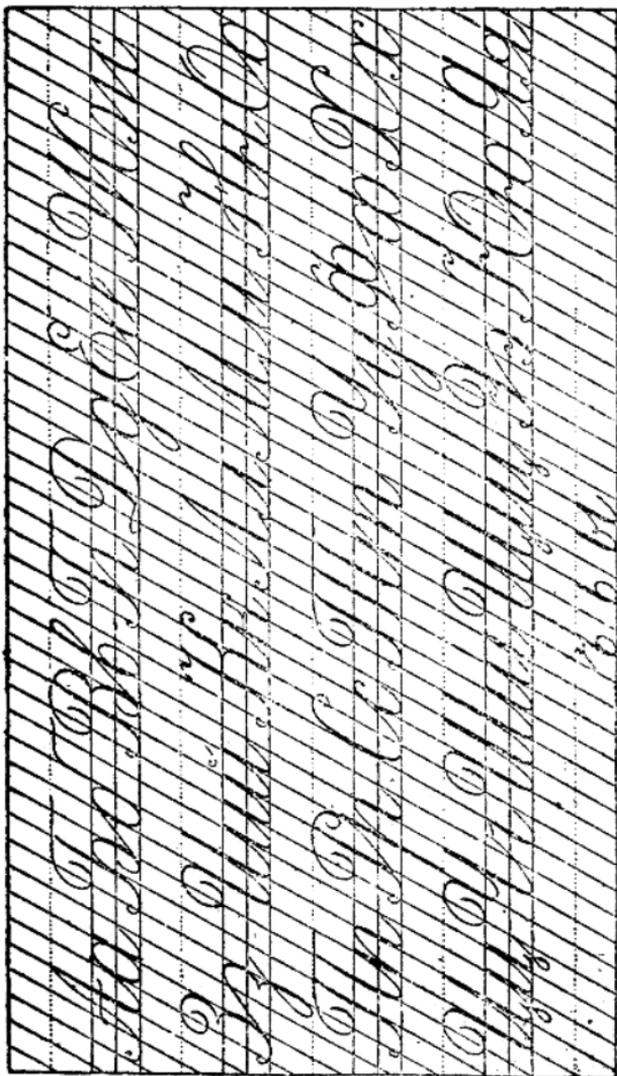

第 一 表

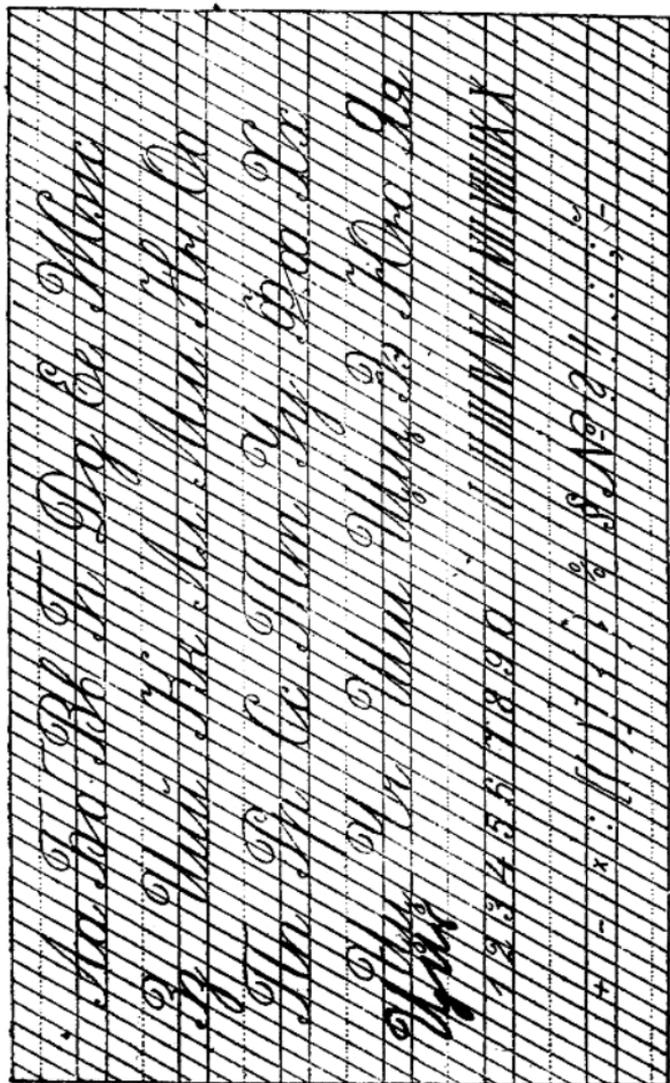
小 寫

第 二 表

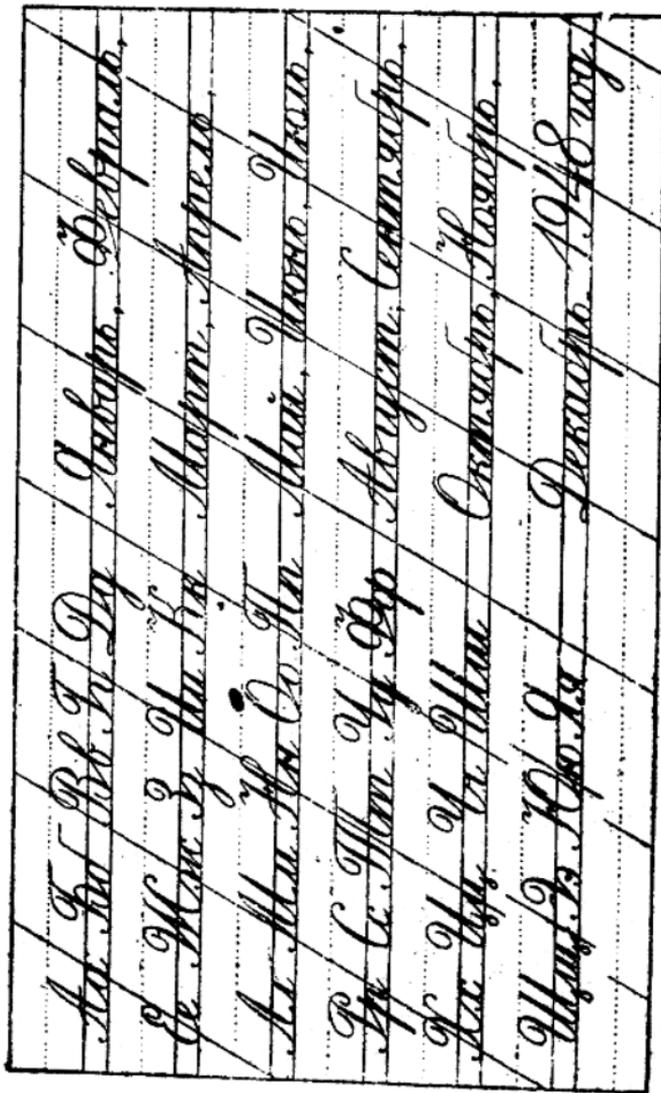
第 一 步 大 寫 及 小 寫 法

第三表

第二步大寫及小寫法

第四表

第三步大寫及小寫法

первый уорк

第一課

это	這,這是	газета	報紙
то	那,那是	ручка	筆桿,鋼筆
книга	書	и	和
		карандаш	鉛筆

э-то кни-га га-зе-та
 руч-ка ка-ран-даш

1

Это 這是

- (1) Это книга.
- (2) Это ручка.
- (3) Это газета.
- (4) Это карандаш.

2

То 那是

- (1) То книга.
- (2) То газета.
- (3) То ручка.
- (4) То карандаш

3

- (1) Это кнѳга, то газѳта.
- (2) Это газѳта, то рѳчка.
- (3) Это рѳчка, то карандаш.
- (4) Это карандаш, то кнѳга.

4

- (1) Это кнѳга и газѳта.
- (2) Это газѳта и рѳчка.
- (3) То рѳчка и карандаш.
- (4) То карандаш и кнѳга.

文法和註解

1. 俄文單字於發音時，容易分成若干段落，每一段落叫做一個音節。單字中有幾個母音便構成幾個音節：ка-ран-даш。
2. 單字如有兩個以上音節構成者，其中必有一個音節作沉長之發音，此即謂之重音。
重音在俄語中極為重要，讀者每認一生字必須記住它的重音。重音在書寫時用 \cdot 表示之：карандаш。
3. 俄語句子中之動詞 „是 есть“ 常省略不用：
Это кнѳга = это есть кнѳга 這是書。

- (3) Кто это? Это ученик.
(4) Кто это? Это ученица.

3.

- (1) Что это и что то?
Это книга, то газета.
(2) Что это и что то?
Это ручка, то карандаш.

4.

- (1) Кто это и кто то?
Это учитель, то учительница.
(2) Кто это и кто то?
Это ученик, то ученица.

Грамматика 文法

1. 俄文單字,根據它在語句中的意義和作用,分爲十大詞類,統稱品詞即:名詞、形容詞、代名詞、數詞、動詞、副詞、前置詞、連接詞、小品詞、感嘆詞。

2. 名詞.

指示事物名稱的品詞叫做名詞。

凡能回答 кто (何人) 或 что 一問題者,在文法上均稱爲事物。例如: Книга, газета, ручка, карандаш, учитель, учительница, ученик, ученица.

3. 俄文名詞分爲「有生命物」和「無生命物」二種。

有生命物指人及動物，回答 кто 一問題：Кто это? Это учитель, учительница, ученик, ученица.
無生命物指人及動物以外之物體，回答 что 一問題：Что это? Это книга, газета, ручка, карандаш.

Упражнение № 2

將下列各句譯成俄文。

- (1) 這是什麼？ 這是書。
- (2) 那是什麼？ 那是報紙。
- (3) 這是什麼和那是什麼？ 這是鉛筆，那是鋼筆。
- (4) 這是誰？ 這是教員。
- (5) 那是誰？ 那是學生。
- (6) 這是誰和那是誰？ 這是女教員，那是女學生。

третий урок

第三課

да	是, 是的	я	我
нет	不, 不是	ты	你
рабочий	工人	он 他	она 她
работница	女工	вы	您

ра-бо́-чий

ра-бо́-т-ни-ца